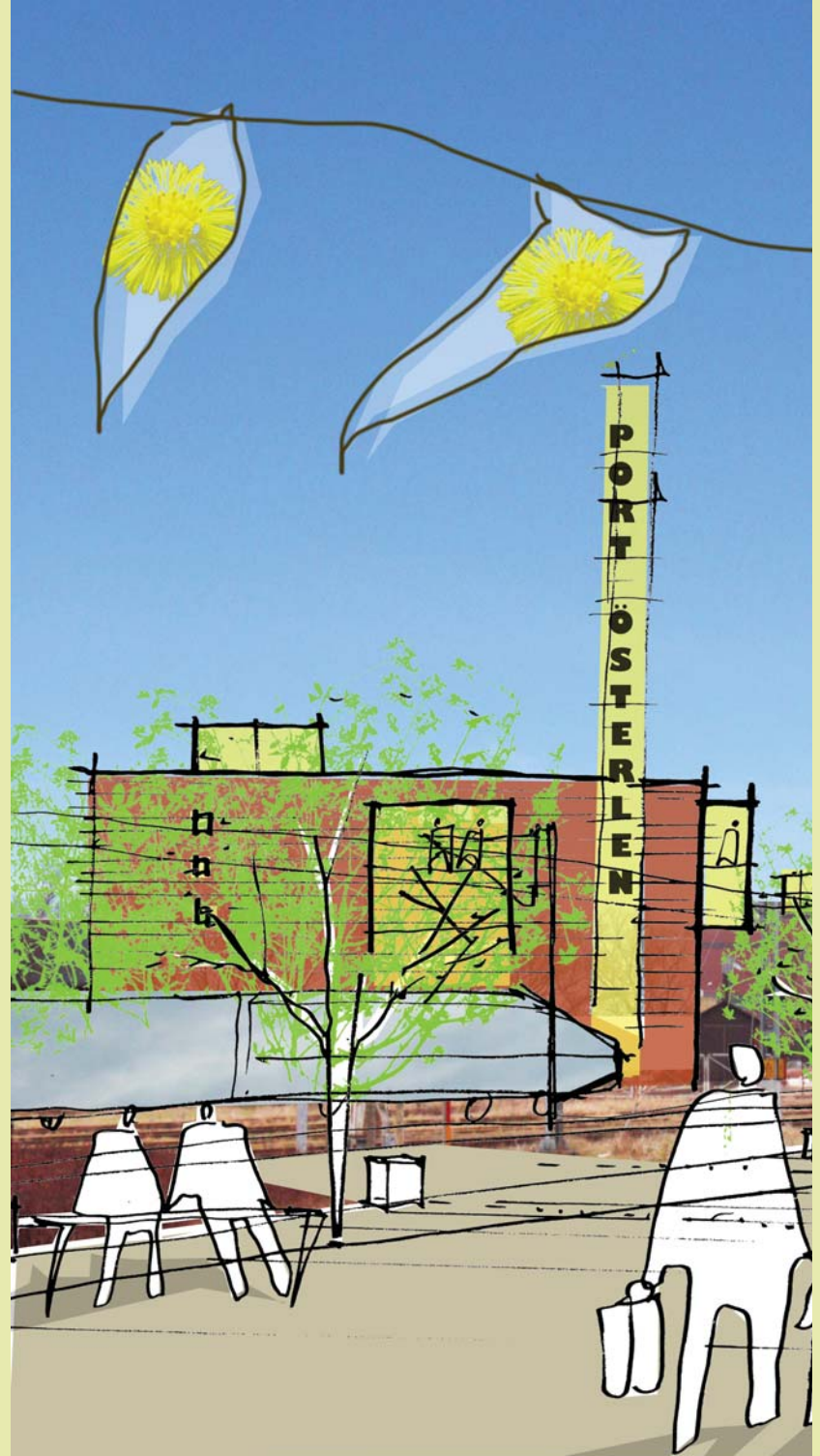

Miljökonsekvensbeskrivning

Avgränsning

Geografisk avgränsning

Det aktuella områdets geografiska avgränsning motsvarar området som ingår i den fördjupade översiktsplanen.

Den geografiska avgränsningen av miljökonsekvensbeskrivningen omfattar utöver detta område även det område där miljöförhållandena bedöms kunna påverkas betydligt till följd av utbyggnaden. Exempelvis kan påverkan på landskapsbilden, buller och vatten sträcka sig utanför planområdets gränser, men påverkansområdet är olika stort för olika aspekter och det går således inte att ange några exakta gränser.

Avgränsning miljöaspekter

Omfattningen av en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ska enligt miljöbalken stå i proportion till projektets eller åtgärdens miljöpåverkan. I enlighet med miljöbalkens 6 kap 7 § ska MKB redovisa de uppgifter som krävs för att bedöma projektets huvudsakliga inverkan på människornas hälsa, miljö och hushållning med mark och vatten samt andra resurser. Vidare är syftet att möjliggöra en samlad bedömning av dessa effekter. Detta innebär att vissa effekter blir mer belysta än andra och att aspekter som har liten betydelse kan behandlas översiktligt eller utelämnas.

Avgränsningen har samrått med länsstyrelsen (samrådsmöte 2012-05-10) Efter samråd med Länsstyrelsen har aspekterna landskapsbild samt hushållning med naturresurser tillkommit.

Utifrån avgränsningen har nedanstående miljöaspekter bedömts som relevanta att beskriva i denna konsekvensbeskrivning.

- Landskapsbild
- Naturmiljö
- Kulturmiljö
- Buller
- Risk
- Förorenad mark
- Vatten
- Hushållning med naturresurser

Metod

De miljöbedömningar som görs i MKB:n använder begreppen påverkan, effekt och konsekvens beroende på hur långtgående analys som har varit möjligt att göra för olika miljöaspekter. Det är inte möjligt att systematiskt använda begreppen för alla situationer. Även om strävan är att uttrycka värderingar i termen konsekvens, så är det inte alltid möjligt på grund av mycket komplexa effektsamband. Där det inte blir någon väsentlig påverkan har det inte heller bedömts nödvändigt med en konsekvensanalys.

Påverkan avser förändring av miljön genom exempelvis fysiskt intrång eller störningar genom buller och visuell förändring.

Effekt är en förändring av miljö kvalitet som kan mätas eller beräknas kvantitativt eller kvalitativt. Som underlag för att bedöma olika effekters betydelse anges där det är möjligt underlag i form av lagar, normer och riktvärden som en bedömningsgrund. För miljöaspekter som saknar riktvärden utgör allmänna förutsättningar och värdebeskrivningar underlag.

För att uppnå god miljöhänsyn kan åtgärder bli aktuella.

Nollalternativ

Nollalternativet innebär en förväntad utbyggnad enligt den gällande kommuntäckande översiktsplanen undantaget det militära övningsområdet som antas övergå till jordbruksmark och skogsmark.

I översiktsplanen pekas områden för planerad bebyggelse samt utredningsområden främst ut i anslutning till västra tätorten på mark som används som jordbruksmark idag. I övrigt har markanvändningen kring tätorten huvudsakligen angetts som jordbruksmark/annan öppen mark. Inom sockerbruksområdet antas industriverksamhet i form av sockerbruk, i enlighet med gällande detaljplan, fortgå. Viss expansionsmöjlighet finns inom sockerbruksområdet.

Utöver det ingår även det i översiktsplanen utpekade utredningsområdet för fritidshusbebyggelse sydväst om Köpingsbro.

Alternativ utbyggnad på annan ort

Ystad kommun har valt att satsa på en utbyggnad i kollektivtrafiknära lägen där stationsorter med redan etablerad tågtrafik finns. Dessa stationsorter är Ystad, Svarte och Köpingsbro och en utbyggnad i dessa orter anses därför vara mer prioriterad än i andra orter i kommunen. Samtidigt är rekreation en viktig hälsoaspekt och en bidragande faktor till ett attraktivt boende. Köpingsbro kan genom dess goda förbindelser till Fredriksbergsskogen så väl som Nybrostrand uppfylla båda dessa aspekter. Samtidigt är närheten till centralorten Ystad viktig, bl.a. för skola och arbete. Några rimliga lokaliseringalternativ, som kan möta och motsvara syftet med den nu aktuella planen, bedöms därmed inte finnas.

Alternativ lokalisering i Köpingsbro

Ett alternativ till den föreslagna utbyggnaden skulle kunna ske inom skogsområdet söder om järnvägen, direkt väster om befintlig bebyggelse. Stora delar av skogsområdet tillhör Fortifikationsverket och har tidigare varit av riksintresse för totalförsvaret, varför en utbyggnad inom detta område tidigare inte behandlats. Då förutsättningarna nu har ändrats, kan Fredriksbergsskogen diskuteras som ett rimligt alternativ till planförslaget.

Fördelar

Detta alternativ skulle medföra att jordbruksmarken förskonades från exploatering. En utbyggnad inom skogsområdet skulle också göra att kopplingen till idrottsområdet förstärktes. Beroende på hur stort område som skulle kunna vara aktuellt för utbyggnad skulle även kopplingen ner mot Nybrostrand kunna stärkas. Skogen är, enligt uppgifter från Fortifikationsverket, 15-30 år gammal och sträcker sig över ett relativt stort område, vilket innebär att en del skog skulle kunna bevaras även om Köpingsbro byggs ut i skogsområdet närmst tätorten.

Nackdelar

Det nu aktuella planförslaget bygger på en princip om att bygga i stationsnära läge. En exploatering inom skogsområdet skulle innebära att ny bebyggelse, även om den förläggs i anslutning till befintlig tätort, hamnar längre ifrån centrum och tågsta-

tion än mycket av bebyggelsen i planförslaget. En möjlighet skulle vara att exploatera både det redan ianspråktaga sockerbruksområdet och Fredriksbergsskogen men då skulle utbyggnaden sakna en tydlig sammankoppling, både med varandra och med centrum och stationsområdet.

Fredriksbergsskogen är även ett mycket uppskattat rekreativt område för Köpingsbros invånare. En utbyggnad inom skogsområdet som samtidigt skulle uppfylla kraven på ett stationsnära läge skulle medföra att skogen närmst tätorten skulle försvinna. Detta skulle i sin tur medföra att hälsoaspekter som rekreation och friluftsliv inte skulle kunna uppfyllas på samma sätt som med planförslagets utveckling med gröna stråk och hälsoslingan, där skogsområdet har en stor betydelse. Skogs- och naturområdets södra delar ingår i länsstyrelsens naturvårdsprogram, området ”Fredriksberg”, som hyser höga naturvärden med bland annat rödlistade och sällsynta arter, framförallt i området vid Nybroån. Den skånska topografin består till stor del av högklassig åkermark och exploatering på denna bör ske med stor varsamhet. Samtidigt har Skåne, i förhållande till resterande del av landet, lite skogsareal. Att exploatera inom Fredriksbergs skogsområde skulle dels medföra förlust av ett område med stort rekreativt värde men det skulle även medföra att vegetation som är sällsynt i vår region skulle försvinna. Detta skulle troligtvis även påverka den biologiska mångfalden inom området negativt. Landskapsbildningen skulle också komma att påverkas markant, om alltför stor skogsareal skulle exploateras. Sammantaget har nackdelarna ansetts vara så stora att detta alternativ inte bedömts som intressant att gå vidare med.

Konsekvenser

Inom planområdet föreslås en etappvis utbyggnad. Konsekvensbeskrivningen nedan är i första hand en bedömning utifrån en full utbyggnad, men i den sammantagna bedömningen för varje aspekt görs även en bedömning av utbyggnadsetappernas påverkan.

Landskapsbild

Konsekvenser av planförslaget

Planförslaget innebär utbyggnad främst i anslutning till redan exploaterad mark och även till relativt stora

delar på gammal industrimark, inom delar av det f.d. sockerbruksområdet. Högre bebyggelse föreslås uppföras huvudsakligen inom sockerbruksområdet där det redan idag finns storskaliga industribyggnader. Vidare bedöms planförslaget tillföras nya värden för det f.d. sockerbruksområdet genom ökad rumslighet och mindre skala, vilket innebär att området kopplas samman med den omgivande bebyggelsen. Detta bedöms som positivt.

Mot väster planeras tätorten expanderas med relativt låg bebyggelse (1-2 våningar) och viss industribyggnad i ett storskaligt landskap som bedöms tåla detta. Utifrån det öppna landskapet kommer bebyggelsen läsas ihop med befintlig tätortsbebyggelse. Samtidigt kommer utblickar ut i det öppna landskapet begränsas av den tillkommande bebyggelsen. Konsekvenserna för landskapet här bedöms som måttliga.

Vidare föreslås att ett nytt verksamhetsområde uppförs öster om Fallenbjärsvägen vilket även innebär en expansion av tätorten i öster. Då verksamhetsbebyggelsen uppförs innanför de befintliga vallarna kring slamdammar och bebyggelsens höjd avses anpassas till vallarnas höjd bedöms konsekvenserna för landskapsbilden i det öppna landskapet som små. Längre söderut, intill Nybroåns västra sida, föreslås även en liten grupp med bostadsbebyggelse som däremot blir mer synlig och som bedöms kunna begränsa utblickar ut i det öppna landskapet.

I övrigt föreslås utbyggnad av fritidsbebyggelse och camping öster respektive söder om Köpingsbro. Utbyggnaden föreslås huvudsakligen inom skogsbeväskade områden eller väl avgränsade landskapsrum varmed bebyggelsen bedöms innebära små negativa konsekvenser för landskapsbilden.

Sammantaget bedöms planförslaget vid full utbyggnad medföra små konsekvenser för landskapsbilden.

En etappvis utbyggnad innebär en successiv förändring av Köpingsbro och varje etapp innebär ungefär lika stora utbyggnadsområden. Utbyggnaden i etapp 1 bedöms innebära övervägande positiva konsekvenser för landskapsbilden då utbyggnaden sker främst inom det f.d. sockerbruksområdet. Intrånget i det öppna jordbrukslandskapet blir också begrän-

sat. I etapp 2 sker en expansion inom det öppna jordbrukslandskapet i väster men vissa utblickar ut i landskapet bedöms dock kunna finnas kvar. Etapp 3 innebär det största ingreppet i landskapet i väster, dessutom tillkommer en bebyggelsegrupp i Köpingsbros östra del. Vidare bedöms utbyggnad enligt etapp 3 innebära att vissa befintliga siktstråk mot det öppna landskapet kommer att försvinna. Påverkan på landskapsbilden bedöms bli störst i etapp 3.

Konsekvenser av nollalternativet

Nollalternativet innebär att sockerbruksområdet även fortsättningsvis kommer utgöra ett storskaligt verksamhetsområde som kontrasterar mot övrig närliggande bebyggelse. Jämfört med planförslaget bedöms nollalternativet innebära negativa konsekvenser för landskapsbilden inom denna del av Köpingsbro.

Även nollalternativet innebär en expansion av det öppna landskapet väster om tätorten. Nollalternativet bedöms kunna innebära något mindre negativa konsekvenser för landskapsbilden då utbyggnaden inte kommer lika långt ut i landskapet som i planförslaget.

Vidare sker ingen påverkan i det öppna landskapet i öster. Utredningsområdet för fritidshusbebyggelse, sydväst om Köpingsbro, innebär en stor utbyggnad i det öppna landskapet norr om sandskogen. Utbyggnaden bedöms bli synlig sett från norr och väster. Detta innebär att den i nollalternativet föreslagna utbyggnaden av fritidshusbebyggelse sydväst om Köpingsbro medför betydligt större konsekvenser för landskapsbilden jämfört med den i planförslaget medtagna.

Naturmiljö

Konsekvenser av planförslaget

Riksintressen

Planförslaget, genom campingen i söder samt ny bebyggelse i planområdets östra del, innebär mindre intrång i riksintresseområdet för naturvård ”N75 Sjöbo Ora – Fyledalen – Nybroån m biflöden”. Intrånget i de nordöstra delarna sker inom det gamla sockerbrukets redan tidigare exploaterade områden och bedöms inte ha någon effekt eller konsekvens på riksintresseområdet. I de södra och sydöstra

delarna av området innebär två mindre bebyggelsegrupper intrång i riksintresseområdet. Dessa är i huvudsak placerade på jordbruksmark som i sig inte bedöms hysa några större naturvärden och effekten på riksintresseområdet bedöms som marginell. Längst i söder föreslås camping som också innebär intrång i riksintresset, vars värdekärnor, bortsett från Nybroån, dock ligger norr om Köpingsbro och således inte berörs av planförslaget. Som en generell försiktighetsåtgärd för att säkerställa riksintressets värden i och utmed Nybroån föreslås i planen att en buffertzona på minst 10 meter lämnas fri mellan bebyggelse och ån inom hela planområdet. Utifrån detta bedöms intrånget i riksintresset bara innebära små negativa effekter och konsekvenser (se vidare nedan under avsnitt Regionala intressen för bedömning av naturvärden vid den föreslagna fritidshusbebyggelsen). Utbyggnaden enligt planförslaget bedöms inte heller innebära negativ påverkan på vattenkvaliteten i ån varmed förutsättningarna för havsöringen och stensimpan, som utgör en del av riksintressets bevarandevärden, inte påverkas negativt. Se vidare om den föreslagna dagvattenhanteringen påverkan på naturvärden kopplade till Nybroån i kapitel Vatten.

Utbyggnaden enligt planförslaget inom riksintresset för kustzonen sker i huvudsak i anslutning till tätorten och bedöms inte skada natur- och kulturvärden inom planområdet påtagligt (se vidare nedan för bedömning av natur och kulturvärden). Vidare medför planförslaget en ökad tillgänglighet till det omkringliggande landskapet, vilket bedöms ligga i linje med riksintressets intentioner. Campingen i söder ligger i och för sig inte i direkt anslutning till befintlig bebyggelse, men genom varsam exploatering som bevarar vissa stråk och ytor inom området bedöms utbyggnaden inte innebära någon påtaglig skada för natur- eller kulturvärden eller hindra möjligheten till rekreation och friluftsliv. Därigenom bedöms intrånget ändå som godtagbart. Särskilda skäl bedöms finnas då den planerade campingen i söder ingår som ett led i att förbättra områdets attraktivitet för turism och friluftsliv och genom att det är camping som planeras.

Regionala intressen

Nybroån ingår i länsstyrelsens naturvårdsprogram, området ”Nybroåns dalgång och kustområdet mellan sandskogen och Nybrostrand” och är utpekad

som regionalt särskilt värdefullt vatten. Genom att en buffertzona på minst 10 meter lämnas fri mellan bebyggelse och ån inom hela planområdet bedöms vattendragets betydelse för havsöringen, fritidsfisket eller rekreation och friluftsliv inte påverkas negativt av planförslaget. Det bedöms därigenom inte heller uppkomma några negativa konsekvenser för det regionala intresset (se även den bedömda påverkan till följd av dagvatten i kapitel Vatten).

Campingen i planområdets södra del innebär intrång i länsstyrelsens naturvårdsprogram, området ”Fredriksberg”. Naturområdet, som har höga naturvärden och innehåller rödlistade samt sällsynta arter, har tidigare utgjort betesmark, men idag finns bara ett mindre område i den nordvästra delen kvar. Områdets naturvärden är främst kopplade till ån och områdena norr om den samt ett stråk direkt söder/öster om den. Campingen berör en markyta söder om Nybroån som ligger utanför det värdefulla stråket utmed ån, på mark som varit ett militärt område och som delvis är trädplanterad. En viss negativ effekt kan antas uppkomma på flora och fauna som är knutna till sandiga miljöer, men genom en varsam exploatering bedöms vissa stråk och ytor inom det planerade fritidsbebyggelseområdet kunna bevaras. Konsekvensen bedöms totalt sett bli liten till måttligt negativ. Inför anläggandet måste området inventeras för att kontrollera om hotade eller fridlysta arter berörs och eventuell dispens i så fall inhämtas.

Ett grönt stråk med inslag av vatten (dagvattenstråket) föreslås inom planområdet. Stråket bedöms utgöra ett positivt inslag i planområdet och binder samman flera grönområden och biotoper vilket bedöms positivt för naturmiljön och den biologiska mångfalden i området. Initialt finns det dock en viss risk för grumling till Nybroån. Även den föreslagna gångbron över Nybroån kan, beroende på utförande, innebära risk för grumling i vattendraget samt att miljödöden för bron kan komma att behövas. Under byggskedet behöver eventuellt försiktighetsåtgärder vidtas för att minimera de negativa konsekvenserna för naturvärdena inom det av länsstyrelsen utpekade området samt för ån.

Övriga intressen

Om utbyggnad sker inom strandskyddat område erfordras upphävning av strandskyddet. Vid en eventuell påverkan på biotopskyddade objekt och/eller fridlysta arter, exempelvis trädrader, mangelgravar diken, dammar etc samt exempelvis groddjur, måste dispens sökas.

Utbyggnaden av verksamhetsområde längst i öster inom planområdet innebär utfyllnad av sockerbrukets gamla reningsdammar. Dammarna omfattas inte av något riksintresse eller regionalt intresse för naturvärden, men förekomst av groddjur (som alla är fridlysta) bör dock anses som högst trolig. Men dessa bedöms i så fall kunna flytta/flyttas till de kvarvarande dammarna som ligger direkt väster om de aktuella dammarna. Igenfyllningen bedöms därigenom inte innebära några påtagligt negativa effekter eller konsekvenser för naturmiljön. Inför exploateringen måste dammarna inventeras för att kontrollera om fridlysta arter berörs och dispens i så fall inhämtas.

Sammantaget bedöms planförslaget vid full utbyggnad inte innebära annat än små påtagliga negativa konsekvenser för naturmiljövärdena i området. Vissa försiktighetsåtgärder (t ex för att förhindra grumling vid byggande av gångbro över Nybroån och byggande/anslutande av dagvattenstråk) kan bli aktuella för att minimera risken för negativ påverkan på Nybroån och övriga naturvärden.

Vad gäller konsekvenserna för naturmiljön bedöms skillnaden mellan de olika utbyggnadsetapperna bli liten. Dock bedöms de ovan nämnda försiktighetsåtgärderna främst bli aktuella i etapp 2, vid anläggandet av det gröna stråket/dagvattenstråket.

Konsekvenser av nollalternativet

Riksintressen

Nollalternativet bedöms innebära obetydligt intrång i området som omfattas av riksintresse för naturvård. Intrånget sker i anslutning till redan bebyggt område, dessutom bedöms inte riksintressets värdekärnor belägna norr om Köpingsbro beröras. Nollalternativet bedöms inte heller innebära negativa konsekvenser för vattenkvaliteten i ån varmed förutsättningarna för havsöringen och stensimpan, som utgör en del av riksintressets bevarandevärden,

inte påverkas negativt. Se vidare om dagvattenhanteringsens påverkan på naturvärden kopplade till Nybroån i kapitel **Vatten**.

Nollalternativet, så väl som planförslaget, bedöms inte innebära negativa konsekvenser för riksintresse för kustzon.

Regionala intressen

Eftersom utbyggnad enligt nollalternativet sker i direkt anslutning till tätorten och främst i dess nordvästra del, sker inget intrång i områden utpekade i länsstyrelsens naturvårdsprogram. I och med det bedöms inga negativa konsekvenser för de regionala intressena uppstå.

Vid en eventuell påverkan på biotopskyddade objekt, exempelvis trädrader, mangelgravar etc, ska dispens från biotopskyddet sökas.

Sammantaget bedöms risken för negativa konsekvenser till följd av utbyggnad enligt nollalternativet vara mindre än i planförslaget.

Kulturmiljö

Konsekvenser av planförslaget

Riksintressen

Planområdet ligger i utkanten av området som omfattar riksintresse för kulturmiljövård "M:K166 Högestad – Stora Köpings mm". Riksintressets värdekärnor är kopplade till området kring Högestads slott och kyrka, Stora Köpings medeltida kyrka samt de för en kyrkby karaktäristiska bebyggelseinslagen.

Planförslaget bedöms inte innebära negativa konsekvenser för riksintresset. Detta motiveras med att bebyggelse tillkommer i utkanten av intresseområdet, i anslutning till befintlig bebyggelse, och bevarandevärdena inom intresseområdet ligger på betryggande avstånd från Köpingsbro.

Planförslagets konsekvenser för *riksintresse för kustzon*, beskrivs under kapitel **Naturmiljö**.

Regionala intressen

Inom planområdet finns ett flertal fornlämningar som kommer att beröras av en utbyggnad enligt planförslaget. I detta skede går det inte att utesluta att planförslaget kan innebära måttliga till stora negativa konsekvenser avseende fornlämningarna.

En översiktlig arkeologisk utredning bör påbörjas för att få en fördjupad kunskap om fornlämnings-situationen inom planområdet.

Det i länsstyrelsens kulturmiljöprogram medtagna området ”Högestad – Ö Ingelstad” berör stora delar av Köpingsbro. Kulturmiljöområdet utgör ett utpräglat storgodslandskap uppkommet under medeltiden. Den i planförslaget föreslagna utbyggnaden sker i anslutning till befintlig bebyggelse och i intresse-områdets utkant varmed ianspråktagandet av jordbruksmarken väster om orten bedöms innebära små negativa konsekvenser. Vidare bedöms inte de agrara industrimiljöerna Köpingemöllan och Barevadsmöllan, som har ett högt kulturhistoriskt värde, påverkas negativt av utbyggnaden då deras när-miljöer bibehålls intakta. Det gamla sockerbruksområdet kommer att förvandlas från industriområde till område med blandad bebyggelse. Vissa karaktäristiska byggnader tillhörande f d sockerbruksområdet kommer att bevaras och medverkar till att området, som vittnar om ortens roll som ett järnvägs- och brukssamhälle, även fortsättningsvis kommer vara läsbart.

Järnvägen genom Köpingsbro samt stationsområdet är medtaget även i av länsstyrelsen utpekat kulturmiljöstråk ”Ystad-Eslövs järnväg”. Planförslaget bedöms, genom att ortens struktur med en uppdelning i en fram- och baksida försvinner, innebära viss negativ konsekvens för det regionala intresset. Samtidigt bedöms planförslaget förstärka stationens läge i orten, vilket bedöms som positivt.

Den södra delen av planområdet, där det södra fritidsbebyggelseområdet föreslås, ligger inom ett av länsstyrelsen utpekat kulturmiljöstråk ”Skånelinjen” (även kallat Per-Albin linjen). Planförslaget bedöms inte innebära några negativa konsekvenser för kulturmiljöstråket då inga värn inom försvarslinjen berörs av utbyggnaden.

Sammantaget bedöms planförslaget i sin helhet innebära små negativa konsekvenser för kulturmiljön. Det går emellertid inte att utesluta att konsekvenserna kan bli måttliga till stora beroende på resultatet från arkeologisk utredning.

Den etappvisa utbyggnaden bedöms i nuläget inte

innebära några större skillnader mellan etapperna. Bedömningen kan dock förändras efter en genomförd arkeologisk utredning.

Konsekvenser av nollalternativet

Riksintressen

Nollalternativet, likväl som planförslaget, bedöms inte innebära negativa konsekvenser för riksintresset för kulturmiljön. Nollalternativets konsekvenser för *riksintresse för kustzon* beskrivs under kapitel **Naturmiljö**.

Regionala intressen

Flertalet av de i nuläget kända fornlämningarna ligger inom f d sockerbruksområdet. Det går inte att utesluta att fornlämningar även i nollalternativet, exempelvis vid en expansion inom sockerbruksområdet, kommer beröras varmed negativa konsekvenser för kulturmiljön kan uppstå.

Nollalternativet bedöms medföra mindre negativa konsekvenser för kulturmiljöområdet ”Högestad – Ö Ingelstad” än planförslaget då nollalternativet innebär mindre intrång i jordbruksmarken väster om Köpingsbro. Dessutom bedöms nollalternativet innebära att mindre byggnation inom sockerbruksområdet sker jämfört med planförslaget varmed industrimiljön med dess byggnader kommer vara mer synliga. Dagens användning av industriområdet förändras heller inte.

Även i nollalternativet kommer ortens struktur med en uppdelning i en fram- och baksida försvagas. Förändringen blir emellertid inte lika tydlig som i planförslaget varmed konsekvensen för kulturmiljöstråket ”Ystad-Eslövs järnväg” inte blir lika stor. Vidare bedöms även nollalternativet bidra till att förstärka stationens läge i orten, vilket bedöms som positivt. Inga negativa konsekvenser bedöms uppstå för kulturmiljöstråket ”Skånelinjen”.

Sammantaget bedöms nollalternativet medföra mindre negativa konsekvenser för kulturmiljön än planförslaget.

Buller

Konsekvenser av planförslaget

En utbyggnad av bostäder och verksamheter i enlighet med planförslaget kommer att öka trafikflödet på gatunätet i samhället. På Nybrovägen kan trafikflödet fördubblas jämfört med idag, vilket beräknas ge en ökning av den ekvivalenta bullernivån, genomsnittliga bullernivån över dygnet, med ca 3 dBA, från 55 dBA till 58 dBA. Beräkningen visar att riktvärdet 65 dBA för befintlig bebyggelsemiljö klaras. Maximalnivåerna är oförändrade, då dessa är hänförliga till passagen av ett tungt fordon men antalet störningstillfällen kommer att öka till följd av utbyggnaderna. Bedömningen är dock att antalet störningstillfällen nattetid även fortsättningsvis kommer att vara få.

Utmed Sockerbruksvägen, som föreslås öppnas för trafik norrut till väg 1019 mot Stora Herrestad, visar bullerberäkningar att framtida ny bostadsbebyggelse bör ligga på ett avstånd på ca 10 m från gatan för att riktvärdet för den ekvivalenta bullernivån vid nybyggnad, 55 dBA vid fasad, ska innehållas. För att klara riktvärdet för maximalnivån, 70 dBA vid uteplats utan avskärmning, krävs ett avstånd från Sockerbruksvägen på ca 35-40 m. I samband med

den fortsatta planeringen av utbyggnaderna bör mer utförliga bullerberäkningar genomföras där olika alternativ av bebyggelseutformning prövas och eventuella bullerskyddande åtgärder vidtas för att kunna minska avståndet mellan vägen och bostäderna. Även vid projektering av nya bostadsgator och nya gator och som ansluter till befintligt vägnät direkt anslutning till befintliga bostäder ska mer detaljerade bullerberäkningar genomföras för att klargöra behovet av bullerskyddande åtgärder, så att riktvärden som gäller för nybyggnad kan klaras.

Vid nybyggnad av bostäder utmed järnvägen blir den maximala bullernivån dimensionerande för behov av bullerdämpande åtgärder. För att klara riktvärdet 70 dBA maximalnivå vid fasad, bör husen ligga minst 55 m från spåret om inga bullerdämpande åtgärder vidtas. Genom att placera verksamheter, som kan fungera som bullerskydd, närmast järnvägen kan järnvägens bullerstörningar minskas. Även för det planerade fritidshusområdet väster om Köpingsbro är den maximala bullernivån dimensionerande. Beräkningar visar att bebyggelsen bör ligga ca 200 m från järnvägen för att riktvärdet utomhus på uteplats ska klaras, om inga bullerdäm-

Beräkningspunkter för buller. Linjerna redovisar de sektioner där beräkningar gjorts för hur stora avstånd från väg, respektive järnväg som behöver hållas för att klara riktvärdena utan skyddsåtgärder.

pande åtgärder vidtas.

Behov av avstånd till järnvägen ovan är baserat på dagens trafikering på spåret. Enligt Skånetrafikens prognos till år 2020 förväntas järnvägens trafikering inte öka till följd av den planerade utbyggnaden. Vissa önskemål finns emellertid att köra godståg även på sträckan Ystad-Simrishamn. Omfattningen av sådan godstrafik antas vara liten, maximalt ett godståg om dagen, varför den ökade bullerstörningen från tågtrafiken bedöms som liten.

Sammantaget bedöms planförslaget vid full utbyggnad kunna innebära stora negativa konsekvenser om inte avstånden från bullerkälla till bebyggelse klaras alternativt åtgärder vidtas. Vid fortsatt planläggning av området, när mer detaljerad utformning och placering av husen bestäms, krävs ytterligare bullerberäkningar för att klargöra vilka åtgärder som kan bli aktuella för att riktvärden för buller ska kunna innehållas.

En etappvis utbyggnad bedöms innebära att varje etapp medför en ökad ekvivalent bullernivå från vägtrafik vid befintlig bebyggelse med ca 1 dBA. För buller från järnvägen innebär den etappvisa utbyggnaden att bullerdämpande åtgärder bedöms kunna bli aktuella redan vid första etappen där stor andel av bebyggelsen intill järnvägen planeras uppföras.

Konsekvenser av nollalternativet

Trafikflödet på det lokala gatunätet inne i Köpingsbro förväntas öka något i nollalternativet till följd av de utbyggnader som redovisas i den gällande översiktsplanen, varför de ekvivalenta bullernivåerna inne i samhället beräknas öka med någon decibel jämfört med nuläget. Bullerberäkningar visar emellertid att riktvärdet för befintlig miljö, 65 dBA ekvivalentnivå, inte överskrids vid den befintliga bebyggelsen utmed Nybrovägen. Maximalnivåerna är oförändrade, då dessa är hänförliga till passagen av ett tungt fordon men antalet störningstillfällen kommer att öka till följd av utbyggnaderna. Bedömningen är dock att antalet störningstillfällen nattetid även fortsättningsvis kommer att vara få.

För bostäder utmed järnvägen är den maximala bullernivån dimensionerande. För att klara riktvärdet 70 dBA vid fasad gäller samma avstånd från bebyg-

gelse till järnvägen som i planförslaget, om inga åtgärder genomförs. Se beskrivning ovan.

Även behovet av avstånd mellan bebyggelse och järnvägen i nollalternativet är baserat på dagens trafikering på spåret. Trafikeringen förväntas inte öka till följd av utbyggnaden.

Sammantaget bedöms även nollalternativet kunna innebära stora negativa konsekvenser om inte avstånden från bullerkälla till bebyggelse klaras alternativt åtgärder vidtas. Antalet bullerstörda bedöms dock bli färre jämfört med planförslaget då nollalternativet omfattar mindre utbyggnad i anslutning till järnvägen. Ytterligare bullerberäkningar för att klargöra vilka åtgärder som kan bli aktuella för att riktvärden för buller ska kunna innehållas kommer att behövas.

Risk

Konsekvenser av planförslaget

De riskaspekter som utreds i denna konsekvensbeskrivning är nytillkommande verksamheter, eventuella transporter av farligt gods på järnvägen, urspårningar samt spårspång (obehöriga på spår).

Nyttillkommande verksamheter

Vad gäller kommunens tankar kring nytillkommande verksamheter ska de vara av sådan karaktär att konflikter med omgivningen undviks. Exempelvis kräver verkstadsindustrier ofta korta avstånd med anledning av aspekten olycksrisk, dock innebär ofta andra störningar i form av t ex buller och utsläpp till luft längre avstånd. Det är troligt att risknivån kan begränsas till att påverka närområdet ("innanför grindarna"), varmed konsekvenserna bedöms som små.

Även den bebyggelse som betecknas "blandstad" kan innebära störningar för omgivningen. Exempelvis kan ett bageri orsaka lukt och handel genererar transporter. Blandad bebyggelse kräver extra uppmärksamhet för att inte resultera i konflikter mellan boende och andra verksamheter.

Eventuella transporter av farligt gods på järnvägen

I detta planeringskede bedöms det vara viktigt att ge förutsättningar för att den nytillkommande bebyggelsen ska klara RIKTSAM:s (Riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplaneringen, Länsstyrelsen, 2007) krav på att vissa angivna kriterier för specifika riskmått (individrisk samt i vissa fall även sam-

hällrisk) ska understigas, med eller utan åtgärder. Detta eftersom planprocessen innebär att flertalet år kan komma att gå innan detaljplaner blir aktuella och förutsättningarna kan då ha förändrats något. Utgångspunkten i denna bedömning av storleksordningen på aktuella riskmått är ett tiotal vagnar med farligt gods per vecka.

Under förutsättning att det av Trafikverket rekommenderade bebyggelsefria avståndet om 30 m upprätthålls bedöms det vara möjligt att även ett tiotal transporter av farligt gods per vecka kan transporteras utan att kriterier avseende risknivå, enligt RIKTSAM, för de tre kategorier av bebyggelse som redovisas i bild på sidan 30, överstigs med eller utan åtgärder. För viss särskilt känslig bebyggelse, som ska lokaliseras på 150 meters avstånd om analys inte genomförs, kan detaljanalys komma att visa att ytterligare avstånd krävs utöver de 30 m.

Nedan görs en bedömning av aktuell markanvändningskarta i relation till ett fiktivt flöde om ett tiotal transporter av farligt gods per vecka. Detta är en översiktlig bedömning, och detaljanalyser kan i framtiden, med bättre vetenskap om järnvägens framtida användning, komma till andra slutsatser.

- För fritidsområde, verksamheter (liknande industri, lager) och villabebyggelse torde 30 m mellan fasad och järnväg vara ett lämpligt avstånd. Åtgärder krävs förmodligen ej.
- Hagmark kan tillåtas överallt.
- För idrottsanläggningar i mindre skala, villabebyggelse, service, handel är troligen ca 30 m mellan fasad och järnväg ett lämpligt avstånd. Åtgärder kan komma att krävas.
- För idrottsanläggningar i större skala, flerbostadshus, förskola och skola bedöms avståndet behöva vara minst 30 m. Åtgärder krävs troligen. Åtgärder kan exempelvis innebära krav på vall, obrännbar och/eller brandklassad fasad och/eller fönster mm.

Det av Trafikverket samt av RIKTSAM rekommenderade bebyggelsefria avståndet om 30 m upprätthålls i planförslaget.

Huruvida, samt i vilken grad, höjd behöver tas för

farligt gods behöver undersökas och stämmas av med exempelvis Trafikverket och intilliggande kommuner i detaljplaneskedet.

Urspårningar

Under förutsättning att det av Trafikverket rekommenderade bebyggelsefria avståndet om 30 m upprätthålls är risk för påverkan från urspårningar låg varmed inga påtagliga konsekvenser bedöms uppstå.

Området inom 30 m bör inte, utan åtgärder innehålla ytor för barn, såsom skolgård eller lekplatser. Detta både med hänsyn till urspårningsrisken och med hänsyn till spårspning.

Utformning av bebyggelse blir avgörande om risk för spårspning ökar eller minskar till följd av planförslaget. Riskerna ska beaktas vid fortsatt arbete med utformning av området. Särskilt gäller detta i anslutning till områden där barn vistas, såsom skola, förskola, lekplatser. Nuvarande planförslag bedöms innebära en förbättring jämfört med nuläget.

En stor grad av tillträdesskydd (stängsel) är eftersträvanvärt och utrymmen som inbjuder till klotter ska undvikas. Ett flertal möjliga åtgärder för att hindra självmord inom järnvägssystemet, såsom staket och rumslig separation kan genomföras. Vidare anges att personer med avsikt att begå självmord söker sig till avskilda platser med skydd från vegetation, byggnader, mörker, viadukter etc. och ofta i utkanten av samhällen. Det är därför viktigt att det finns god belysning och sikt från andra platser.

Sammantaget bedöms inte planförslaget vid full utbyggnad innebära negativa konsekvenser avseende risk om ovan nämnda åtgärder genomförs. I kommande planeringsskede behöver dock detaljerade studier göras för att säkerställa att godtagbara risknivåer uppnås.

Den etappvisa utbyggnaden av planområdet innebär att bebyggelse i anslutning till järnvägen planeras uppföras huvudsakligen i etapp 1. I övrigt avseende riskhänsyn bedöms inte en etappvis utbyggnad innebära några skillnader mellan de olika etapperna.

Konsekvenser av nollalternativet

Vad gäller riskfrågor bedöms konsekvenserna för nollalternativet motsvarande som för planförslaget,

se beskrivning ovan. Även för nollalternativet gäller att detaljerade studier vid fortsatt planläggning behöver utföras för att säkerställa att godtagbara risknivåer uppnås. Eventuella skyddsavstånd till sockerbruket måste tas hänsyn till vid en utbyggnad enligt nollalternativet.

Förorenad mark

Konsekvenser av planförslaget

En miljöteknisk utredning för sockerbruksområdet har utförts i samband med nedläggning av bruket (Sweco Viak, 2007). Undersökningarna omfattade bl a provtagning av jord och grundvatten. Enligt rapporten bedöms, med hänsyn till resultaten av undersökningen, inte något behov av efterbehandlingsåtgärder eller ytterligare undersökningar föreligga. I undersökningen har man dock utgått ifrån att sockerbruksområdet även fortsättningsvis ska utgöra industriområde varmed riktvärdet för mindre känslig markanvändning (MKM) har använts.

Enligt ett förtydligande angående rapporten (Va-Teknik & Vattenvård, 2010) ska vid exploatering av förorenat område för bostadsändamål riktvärdet för känslig markanvändning (KM) användas. En jämförelse med riktvärdet för KM visar att riktvärdet överskrids för flertal ämnen inom planområdet. Överskridandet sker bl a inom den gamla tippen, i sockerbruksområdets nordöstra del. Enligt förtydligandet ska den gamla tippen fräntas från all typ av exploatering, möjligen kan området lämpa sig för parkering eller annan hårdgjord uppställningsyta. Inom den gamla tippen finns risk för sättningar och för deponigas (explosion och hälsorisker). Vidare bör området öster om Nybroån, som omfattar reningsdammarna, undvikas vid en exploatering.

Då fältmättningsprotokollen från Miljöteknisk markundersökning, Bilaga 5 (Sweco Viak, 2007) gicks igenom i samband med denna miljökonsekvensbeskrivning konstaterades det att det inte kan uteslutas att nu gällande riktvärde för KM kan överskridas vid ett flertal provpunkter.

Vid det fortsatta arbetet behöver hänsyn till den gamla tippen och risker kopplade till föroreningarna där tas. Vidare ska man klara riktvärden för KM, som gäller för bostadsområden. Provtagning och sanering bedöms kunna bli aktuellt för att genom-

föra exploatering enligt illustration till planförslaget.

Konsekvenser av nollalternativet

Då fältmättningsprotokollen från Miljöteknisk markundersökning, Bilaga 5 (Sweco Viak, 2007) gicks igenom i samband med denna miljökonsekvensbeskrivning konstaterades det att det inte kan uteslutas att nu gällande riktvärde för MKM kan överskridas vid ett flertal provpunkter. Därmed kan inte det uteslutas att det behövs provtagning eller sanering inom vissa delar av sockerbruksområdet.

Vatten

Konsekvenser av planförslaget

Enligt den policy som kommunen har för dagvattenhantering ska dagvatten i första hand tas om hand lokalt (LOD = lokalt omhändertagande av dagvatten). Det innebär att dagvatten hanteras inom respektive tomt genom att det avleds till någon form av perkolationsmagasin eller att vattnet bara släpps ut över tomten och suggs upp av omgivande gräsytor. Befintlig bebyggelse i Köpingsbro har till största del LOD lösningar men vissa delar av byn avvattnas till kommunala dagvattenledningar. Dagvattenhantering inom planområdet ska i första hand lösas med LOD där det är möjligt. För att kunna lösa dagvattenhanteringen med LOD krävs att det är bra infiltrationsmöjligheter och ett visst avstånd mellan marken och grundvattennivån. Om så inte är fallet måste andra lösningar för dagvattenhanteringen tas fram. I andra hand ska dagvattenhanteringen lösas genom avledning till Nybroån. En eventuell avledning av dagvatten från exploaterade ytor till Nybroån kan medföra att det kommer högre flöden till Nybroån. Dagvatten från exploaterade ytor innehåller ofta en viss mängd oönskade ämnen som t ex tungmetaller, som till stor del är bundna i sediment. Med tanke på Nybroåns naturvärden och möjligheterna att uppnå miljö kvalitetsnormerna föreslås att dagvattenflöden utjämnas och fördröjs innan utsläppen når ån. Likaså föreslås att vattnet genomgår någon form av enklare rening t ex sedimentation i de öppna utjämningsmagasinen. Om det finns ytor med risk för oljespill föreslås att detta vatten leds genom oljeavskiljare. Inom planområdet finns ytor avsatta för dagvattenstråk samt grönområden och i nuläget bedöms det att dessa ytor är tillräckliga för eventuell utjämnning och rening av dagvattnet.

I tabell 3 redovisas bedömda konsekvenser av planförslaget på miljö kvalitetsnormerna för Nybroån: Herrestadsbäcken-Örupsån.

Med de ovan föreslagna åtgärderna, fördröjning och rening, bedöms inte Nybroåns naturvärden, exempelvis riksintresset för naturvård, eller vatten-

Sammantaget bedöms dagvattenhanteringen, med föreslagna åtgärder, inte innebära negativa konsekvenser för miljö kvalitetsnormerna för Nybroån, som även är utpekade som regionalt särskilt värdefullt vatten.

Enligt planförslaget planeras det övergripande dagvattenstråket, med fördröjningsdammar etc,

Miljöproblem/konsekvenser		
Övergödning	Ja	Övergödningen utgör idag ett stort miljöproblem för vattendrag. Planförslaget bedöms i det sammanhanget innebära positiva konsekvenser genom att ianspråktagande av jordbruksmark inom planområdet medför att näringsläckaget till Nybroån kan förväntas minska
Försurning	Nej	
Flödesförändring	Ja	Andelen hårdgjorda ytor ökar i område, vilket kan ge höga flöden till Nybroån. Åtgärd: Dagvatten utjämnas innan det släpps ut i ån.
Kontinuitetsförändringar	Ja	Artificiella vandringshinder finns på fyra ställen. Planförslaget bedöms inte ge några negativa konsekvenser.
Främmande arter	Nej	
Morfologiska förändringar	Ja	Vattenförekomsten omfattas längs vissa sträckor av dikningsföretag längs vissa sträckor saknas skydds zoner. Planförslaget bedöms inte ge några negativa konsekvenser. Planförslaget öppnar för möjligheten att inrätta skydds zoner längs ån, vilket är en positiv konsekvens,
Vattenuttag	-	
Miljögifter exkl kvicksilver	Ja	I och med att jordbruksmark tas i anspråk minskar risken för negativa konsekvenser med tanke på läckage av pesticider. Det finns risk för negativa konsekvenser pga föroreningar i dagvattnet. Åtgärd: Dagvatten renas innan det släpps ut i Nybroån.

Tabell 3. Konsekvenser för miljö kvalitetsnormerna för vattenförekomsten Nybroån Herrestadsbäcken – Örupsån.

kvaliteten, och därmed fisklivet, påverkas påtagligt negativt av planförslagets dagvattenhantering. Utifrån en översvämningskartering (Länsstyrelsen, 2012) bedöms inte de planerade bebyggelseområdena påverkas negativt av en framtida förhöjd havsnivå då planområdet är beläget en bit norr om kusten.

Vid fortsatt planering bör vidare utredningar avseende dagvattenhanteringen genomföras. Exempelvis kan mer detaljerade studier utifrån höjddata bli aktuella för att säkerställa det föreslagna dagvattenstråkets funktion och placering. Genom rätt höjdsättning, t ex genom skapande av lågstråk som kan svämmas över, kan även hänsyn till framtida ökade nederbördsmängder, så som 100-års regn, tas.

byggas ut i etapp 2. Dagvattnet i etapp 1, från de delar som inte är hårdgjorda redan idag, ska tas om hand så att det renas och fördröjs innan det släpps ut i Nybroån. För att kunna hantera dagvatten från verksamhetsområdet i nordöst krävs uppskattningsvis en yta på ca 5000 m². Den etappvisa utbyggnaden bedöms således i nuläget inte innebära några större skillnader i effekt eller konsekvens mellan etapperna beträffande påverkan på vatten.

Konsekvenser av nollalternativet

Nollalternativet innebär mindre areal hårdgjorda ytor jämfört med planförslaget. Vid en utbyggnad enligt nollalternativet antas dagvattnet tas hand om på motsvarande sätt som i planförslaget, genom LOD och/eller fördröjning och avledning till Nybroån. Se beskrivning ovan. Om åtgärder i form

av fördröjning och rening genomförs bedöms inte Nybroåns naturvärden eller vattenkvaliteten, och därmed fiskelivet, påverkas påtagligt negativt till följd av nollalternativet.

Översvämningskarteringen (Länsstyrelsen, 2012) visar på att de planerade bebyggelseområdena i anslutning till Köpingsbro inte påverkas negativt av en framtida förhöjd havsnivå då området är beläget en bit norr om kusten. Stora delar av utredningsområdet för fritidshusbebyggelse ligger dock inom ett område som enligt översvämningskarteringen kommer att påverkas av en havsnivåhöjning på 3 meter. Även i nollalternativet bör hänsyn, genom höjdsättning mm, till framtida ökade nederbörds mängder tas.

Anspråktagande av jordbruksmark innebär positiva konsekvenser för övergödningen eftersom näringssläckaget till Nybroån förväntas minska. Anspråktagandet i nollalternativet är något mindre i jämförelse med planförslaget.

Sammantaget bedöms nollalternativets konsekvenser för Nybroån motsvarande som för planförslaget, med andra ord bedöms inte negativa konsekvenser för miljö kvalitetsnormer för Nybroån uppstå.

Översvämningsrisker från Nybroån

Konsekvenser av planförslaget

På uppdrag av Ystads kommun utförde Sweco en övergripande utredning i syfte att beskriva vilka områden inom Köpingsbro som är olämpliga för bebyggelse till följd av översvämningsrisk vid höga vattenflödessituationer i Nybroån. I uppdraget ingick även att översiktligt bedöma hur nära åfåran det är möjligt att belasta marken med byggnader och/eller fyllning med hänsyn till risk för ras/skred i slänten mot Nybroån, se bild.

Byggnader, med upp till 2 våningsplan alternativt 1 ½-plans hus och max 1 m utbredd fyllning över nuvarande marknivå, kan generellt uppföras fram till 10 m från närmaste slänkrön mot Nybroån. Lokalt kan det förekomma skikt av organisk jord i sandlagren, därför rekommenderas att det utförs geotekniska undersökningar i samband med upprättande av detaljplaner.

Risk för översvämning föreligger i delar av de områden som översiktsplanen berör. Mindre övers-

vämningar ses redan vid 10-årsflöden, och vid ett flöde av 35 m³/s, dvs ett uppskattat 100-års flöde, översvämmas stora ytor.

Studien har även inkluderat hur påverkan blir på Nybroån vid havsnivåhöjning +2,5 meter. Resultatet av simuleringen visar att vattennivån i havet inte tycks påverka översvämningsrisken vid exploateringsområdet på något betydande sätt. Gränsen för havets dämmande effekt tycks vara den ”fisktrappa” som ligger knappt 500 m nedströms det undersökta exploateringsområdet. Som ett resultat av utredningen har föreslagna bebyggelseområden justerats sedan samrådsskedet.

Bild 2. Skredrisk markerat på karta, ca 10 meter från dikeskrön.

Konsekvenser av nollalternativet

Nollalternativet innebär att endast ett område i söder, söder om Vigs ångar skulle bebyggas på den östra sidan av samhället, mot Nybroån. Enligt de studier som gjorts skulle detta område inte påverkas av översvämning från Nybroån.

Hushållning med naturresurser

Konsekvenser av planförslaget

Planområdet är ca 400 hektar stort, varav 85 hektar utgörs av god jordbruksmark, klass 7 och 8 (10 är den högsta klassen).

Cirka 50 ha av jordbruksmarken inom planområdet planläggs som bebyggelse. Detta utgör ett irreversibelt anspråktagande av jordbruksmarken, vilket innebär negativa konsekvenser för hushållning med jordbruksmark. All jordbruksmark brukas dock inte idag.

Vidare avseende hushållning med naturresurser innebär planförslaget inte några negativa konsekvenser för skogsnäringen då ingen produktionsskog berörs. Planförslaget bedöms inte heller innebära någon negativ påverkan på grundvattnet, som utgör en viktig naturresurs, då den bebyggelsen som föreslås inom planområdet normalt inte påverkar grundvattenresurser negativt. Det finns inte heller några skyddsområden för grundvattentäkter inom eller i planområdets närhet. Dessutom bedöms risken för spridning av föroreningar i marken minska till följd av saneringar som kan bli aktuella vid en utbyggnad.

Utbyggnaden av Köpingsbro, med undantag av Fredriksberg, är medtagen i kommunens översiktsplan vilket innebär att kommunen redan då tagit ställning till att en utbyggnad i området anses utgöra lämplig markanvändning. Vidare innebär utbyggnad i det stationsnära läget möjlighet till kollektivtrafikpendling och bedöms därmed ge förutsättningar för en minskning av bilanvändandet i området/regionen. Detta bedöms som positivt för energihushållningen. Baserat på detta bedöms utbyggnaden, trots anspråktagandet av jordbruksmark, ändå kunna accepteras.

I etapp ett tas ca 17 hektar jordbruksmark i anspråk varav 14 hektar inte brukas utan används som betesmark idag. I etapp två tas ca 10 hektar jordbruksmark i anspråk och i etapp tre ca 23 hektar. Detta medför att den sammanvägda påverkan på jordbruksmarken blir störst i etapp tre.

Konsekvenser av nollalternativet

Utbyggnad enligt nollalternativet bedöms innebära att något mindre areal jordbruksmark tas i anspråk jämfört med planförslaget. Större andel av utbyggnaden sker på jordbruksmark, längre ifrån stationen, jämfört med planförslaget då verksamheten inom sockerbruksområdet förutsätts fortgå. Om en utbyggnad av utredningsområdet för fritidshusbebyggelse sker blir dock intrånget i jordbruksmarken betydligt större än i planförslaget.

Avstämning mot nationella miljömål

Nationella miljömål

Det övergripande målet för arbetet mot en hållbar utveckling är att skydda människors hälsa, bevara den biologiska mångfalden, hushålla med uttaget av naturresurser så att de kan nyttjas långsiktigt samt att skydda natur och kulturlandskap.

Riksdagen har antagit nedanstående 16 nationella miljökvalitetsmål. Målen beskriver de egenskaper som vår natur- och kulturmiljö måste ha för att samhällsutvecklingen ska vara ekologiskt hållbar.

- Begränsad klimatpåverkan
- Frisk luft
- Bara naturlig försurning
- Giftfri miljö
- Skyddande ozonskikt
- Säker strålmiljö
- Ingen övergödning
- Levande sjöar och vattendrag
- Grundvatten av god kvalitet
- Hav i balans samt levande kust och skärgård
- Myllrande våtmarker
- Levande skogar
- Ett rikt odlingslandskap
- Storslagen fjällmiljö
- God bebyggd miljö
- Ett rikt växt- och djurliv

Uppfyllelse av miljömål

De miljömål som bedöms beröras av projektet är Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, Bara naturlig försurning, Skyddande ozonskikt, Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, God bebyggd miljö och Ett rikt växt och djurliv.

I tabellen på nedan görs en avstämning mot de berörda miljömålen.

Miljömål	Nollalternativet	Planförslaget
<p>Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, Bara naturlig försurning, Skyddande ozonskikt, Ingen övergödning</p> <p>Luften ska vara så ren att människors hälsa samt natur eller kulturvärden inte skadas och halten av växthusgaser i atmosfären ska, i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar, stabiliseras. Den försurande effekten av nedfall och markanvändning ska underskrida gränsen för vad mark och vatten tål.</p>	<p>Målen motverkas genom att alternativet innebär ökad trafikering. Samtidigt möjliggörs att området kopplas till befintliga kollektivtrafik- samt gång- och cykelnät. Det stationsnära läget bedöms i viss utsträckning kunna dämpa trafikökningen.</p> <p>Jämfört med planförslaget innebär nollalternativet större andel transporter med tung trafik om sockerbruket är i full drift.</p> <p>Nollalternativet medverkar i viss mån till måluppfyllelsen genom att jordbruksmark tas i anspråk varmed läckage av näringsämnen från planområdet reduceras.</p>	<p>Målen motverkas genom att planalternativet innebär ökad trafikering. Samtidigt möjliggörs att området kopplas till befintliga kollektivtrafik- samt gång- och cykelnät. Det stationsnära läget bedöms i viss utsträckning kunna dämpa trafikökningen.</p> <p>Alternativet innebär vidare att jordbruksmark tas i anspråk vilket reducerar läckage av näringsämnen från planområdet och medverkar till måluppfyllelsen.</p>
<p>Levande sjöar och vattendrag, Ett rikt växt- och djurliv</p> <p>Målen innebär bland annat att sjöarnas, vattendragens och havens värden för den biologiska mångfalden skyddas. Hotade arters populationer och spridningsmöjligheter säkerställs och arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation.</p>	<p>Bedöms medverka i viss utsträckning då näringstillförseln till recipienten förutses minska i nollalternativet och att den föreslagna dagvattenhanteringen, med fördröjning och rening inte bedöms innebära att miljö kvalitetsnormer för vatten påverkas negativt.</p> <p>Inte heller mark- och vattenområden med höga naturvärden bedöms påverkas negativt.</p>	<p>Bedöms medverka till viss del då läckage av näringsämnen till recipienter förutses minska till följd av utbyggnaden.</p> <p>Den föreslagna dagvattenhanteringen, med fördröjning och rening, bedöms inte heller innebära att miljö kvalitetsnormer för vatten påverkas negativt.</p> <p>Försiktighetsåtgärder kan bli aktuella för att minimera risken för negativ påverkan på naturvärden.</p>
<p>Levande skogar</p> <p>Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden stärks.</p>	<p>Nollalternativet varken med- eller motverkar målet då ingen skogsmark tas i anspråk.</p>	<p>Motverkas genom att skogsmark tas i anspråk.</p>
<p>Ett rikt odlingslandskap</p> <p>Odlingslandskapets värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som biologisk mångfald och kulturmiljövärden bevaras och stärks.</p>	<p>Motverkas genom att jordbruksmark tas i anspråk, dock i mindre omfattning än i planförslaget. Anspråktagandet blir dock betydligt större vid en eventuell utbyggnad av utredningsområde för fritidshusbebyggelse i sydväst.</p>	<p>Motverkas genom att jordbruksmark tas i anspråk.</p>
<p>God bebyggd miljö</p> <p>Bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö. Natur- och kulturvärden ska värnas och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras miljöanpassat och så att god hushållning med mark främjas.</p>	<p>Planens inriktning är att som helhet skapa en långsiktigt hållbar och god bebyggelsemiljö vilket ger förutsättningar för en god boendemiljö och därigenom medverka till uppfyllelse av miljömålet.</p> <p>Motverkas i viss utsträckning då buller och luftföroreningar ökar i området till följd av ökad trafikering och utbyggnad i anslutning till järnvägen (miljö kvalitetsnormer för luft bedöms dock inte överskridas).</p> <p>Jordbruksmark av klass 7 och 8 tas i anspråk, men i mindre omfattning än i planförslaget. Kommunen har i översiktsplanen gjort ett ställningstagande där utbyggnad av nollalternativet bedöms som lämpligt.</p>	<p>Planens inriktning är att som helhet skapa en långsiktigt hållbar och god bebyggelsemiljö vilket ger förutsättningar för en god boendemiljö och därigenom medverka till uppfyllelse av miljömålet.</p> <p>Miljömålet bedöms dock motverkas genom att trafikalstringen från planområdet medför ökade luftföroreningar och bullernivåer i området (miljö kvalitetsnormer för luft bedöms dock inte överskridas).</p> <p>Åtgärder avseende markföroreningar kan bli aktuella inom delar av planområdet för att kunna skapa en hälsosam boendemiljö.</p> <p>God jordbruksmark av klass 7 och 8 tas i anspråk. Detta kan till viss del motiveras med att utbyggnad sker i stationsnära läge i anslutning till befintlig tätort. Kommunen har även i översiktsplanen gjort ett ställningstagande där utbyggnad av nollalternativet bedöms som lämpligt.</p> <p>I det fortsatta planeringsarbetet bör hänsyn till de höga natur- och kulturvärdena i anslutning till planområdet tas så att den delen av målet motverkas i så liten omfattning som möjligt.</p>

Avstämning mot nationella transportpolitiska miljömål

Nationella transportpolitiska mål

Det övergripande målet för transportpolitiken, enligt proposition 2008/09:93, skall fortsatt vara att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Därtill finns ett funktionsmål rörande tillgänglighet och ett hänsynsmål rörande säkerhet, miljö och hälsa.

Transportsystemets utformning, funktion och användning ska medverka till att ge alla en grundläggande tillgänglighet med god kvalitet och användbarhet samt bidra till utvecklingskraft i hela landet. Transportsystemet ska vara jämställt, det vill säga likvärdigt svara mot kvinnors respektive mäns transportbehov. Det ska också anpassas så att ingen ska dödas eller skadas allvarligt och bidra till att miljökvalitetsmålen och en ökad hälsa uppnås.

Uppfyllelse av transportpolitiska mål

Fler kvinnor reser kollektivt än män vilket innebär att en utbyggnad i ett stationsnära läge uppfyller funktionsmålet att transportsystemet ska vara jämställt, det vill säga likvärdigt svara mot kvinnors respektive mäns transportbehov. Det transportpolitiska funktionsmålet innebär även att transportsystemet ska ge alla en grundläggande tillgänglighet samt bidra till utvecklingskraft i hela landet vilket en exploatering i detta stationsnära läge i Köpingsbro medför.

Genom att utforma trafiksäkra miljöer med planlighet där trafiksituationen kräver det beaktas hänsynsmålet att ingen ska dödas eller skadas allvarligt. Genom att exploatera i ett stationsnära område är förutsättningarna goda för att bilresor kan överföras till kollektivtrafik vilket i sin tur är positivt för luftföroreningar och bullernivåer. Vidare innebär de föreslagna gång- och cykelförbindelserna samt konceptet ”hälsoby””, vilket är en av de föreslagna strategierna i planen, att ökad hälsa kan uppnås.

Samlad bedömning

Genomförandet av planförslaget bedöms medföra en påverkan på landskapet. Utbyggnaden väster om tätorten innebär negativa konsekvenser för både landskapsbilden och kulturmiljövärden kopplade till det öppna jordbrukslandskapet. Konsekvenserna bedöms dock som begränsade. Samtidigt bedöms planförslaget innebära positiva konsekvenser genom att det f d sockerbruksområdet förvandlas från storskaligt verksamhetsområde till område med blandad bebyggelse som får en koppling till övriga Köpingsbro. Utbyggnaden inom det f d sockerbruksområdet förstärker även stationens läge i orten. Genomförandet medför även att nya naturvärden, genom det föreslagna grön-/dagvattenstråket, tillkommer inom planområdet. Vissa skyddsåtgärder kan dock bli aktuella för att minska risken för negativ påverkan på Nybroån och övriga naturvärden. Även vidare utredning avseende fornlämningarna krävs.

Generellt sett innebär den etappvisa utbyggnaden att ju mer utbyggnad desto större påverkan på den befintliga miljön, men sammantaget bedöms inte planförslaget innebära några påtagliga negativa konsekvenser för landskapet.

Intrånget i riksintresset för kustzonen, som syftar till att värna om natur- och kulturmiljövärden samt friluftsliv och rekreation kopplat till kusten, bedöms som godtagbart. Inga negativa konsekvenser bedöms heller uppstå för riksintresse för naturvård eller kulturmiljö.

I nuläget bedöms inte planförslaget och den föreslagna dagvattenhanteringen innebära negativa konsekvenser för miljö kvalitetsnormerna för Nybroån. Ytterligare studier avseende dagvattenhanteringen krävs emellertid för att erforderliga ytor och behov av åtgärder kan säkerställas. Om dagvattensystemet dimensioneras för 100-års regn bedöms hänsyn till framtida ökade nederbördsmängder tas.

Planförslaget innebär att god jordbruksmark kommer att tas i anspråk, vilket är negativt för hushållning med naturresurser, men det bedöms inte medföra att andra naturresurser, så som grundvatten och skogsnäring, påverkas negativt.

En utbyggnad i det stationsnära läget bedöms även sammantaget som positivt för hushållning med energi. Ur energisynpunkt bedöms utbyggnaden ge störst effekt i de täta delarna nära stationen och bykärnan som i första hand byggs ut i den första etappen, medan utbyggnaden blir mindre effektiv i periferin där glesare utbyggnad föreslås. Detta innebär att etapp 3, där expansion sker främst i de yttre delarna av planområdet, bedöms få minst positiv påverkan på hushållning med energi.

Vad gäller hälsa och säkerhet bedöms smärre åtgärder erfordras för att en hälsosam och säker boendemiljö inom planområdet ska kunna skapas. Bullerstörningarna från vägtrafik vid de befintliga bostäderna kommer att öka till följd av utbyggnaden. Trafikeringen ökar för varje utbyggnadsetapp varmed etapp 3 bedöms få störst påverkan. Även järnvägstrafiken kommer innebära bullerstörningar för den tillkommande bebyggelsen. Vidare visar den tidigare miljötekniska undersökningen att delar av planområdet är förorenat. Provtagning och sanering bedöms kunna bli aktuellt inom delar av området för att den föreslagna exploateringen ska kunna genomföras.

Länsstyrelsens granskningsyttrande

Kommunen har samrått med Länsstyrelsen angående avgränsning av miljökonsekvensbeskrivning och Länsstyrelsen har yttrat sig angående planen i samråds- och utställningsskedet. Länsstyrelsens hela granskningsyttrande återfinns här till höger. Länsstyrelsens synpunkter medför att efterföljande detaljplaneläggning kan komma att överprövas av staten när det gäller följande punkter:

- Länsstyrelsen menar att planhandlingarna inte visar hur kommunen säkerställer riksintressena kustzon, naturvård, järnväg och totalförsvaret.
- Länsstyrelsen anser att området för fritidshusområde och camping i Fredriksbergsskogen och området söder om byn ska utgå, eftersom det inte går att utesluta att planens genomförande kan innebära påtaglig skada på de berörda riksintressena kustzon och naturvård.
- Utifrån planhandlingarna kan Länsstyrelsen inte utesluta att planförslaget kan medverka till att miljö kvalitetsnormer för vatten inte följs. Störst risk för negativ påverkan på vattenkvaliteten innebär sannolikt verksamhetsområdet i nordost.
- Länsstyrelsen anser att behovet av att bygga på jordbruksmark är en mellankommunal fråga. I det regionala åtgärdsprogrammet för miljö kvalitetsmålen konstateras att exploatering på åkermark ska begränsas. Planhandlingarna beskriver att det kollektivtrafiknära läget motiverar intrånget på jordbruksmarken. Länsstyrelsen bedömer inte att det är ett sådant väsentligt samhällsintresse enligt miljöbalken (MB) som gör att brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk. Länsstyrelsen godtar därför inte de föreslagna bostadsområdena utanför gamla sockerbruksområdet på jordbruksmark.
- Länsstyrelsen menar att innan fler utredningar har genomförts kan områdena för bostäder i sydost samt i väster, längs vatten- och naturstråket, inte anses vara lämpliga för bebyggelse med hänsyn till risken för översvämning.

- Länsstyrelsen tar inte ställning för markanvändningen i etapp två och tre, vilket innebär att planförslagets avvägning gentemot allmänna intressen kvarstår.

Kommunen delar inte Länsstyrelsens uppfattning, se kommunens kommentar till yttrandet längst bak i handlingen, och har valt att anta planen.

Kontaktperson

Enheten för samhällsplanering

Johanna Andersson

010-224 12 13

johanna.andersson@lansstyrelsen.se

Ystads kommun

Samhällsbyggnad

Plan och Bygg

271 80 YSTAD

Yttrande över granskning om fördjupad översiktsplan för Köpingebro i Ystad kommun

Bakgrund

Ystads kommun har skickat förslag till fördjupad översiktsplan (FÖP) till Länsstyrelsen, för granskning enligt 3 kap. 14 § Plan- och bygglagen (SFS 2010:900), PBL.

Enligt 3 kap. 16 § PBL ska Länsstyrelsen skriva ett granskningsyttrande under utställningstiden, där det ska framgå om:

- förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken,
- förslaget kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs,
- redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
- sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
- en bebyggelse eller ett bygnadsverk blir olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Granskningsyttrandet ska i enlighet med bestämmelserna i 3 kap. 20 § PBL redovisas tillsammans med översiktsplanen. Om Länsstyrelsen inte har godtagit planen i en viss del, ska detta anmärkas i planen. Den antagna fördjupade översiktsplanen (FÖP) ska sedan spridas till sådana myndigheter och övriga som har väsentligt intresse av den och som använder den som beslutsunderlag.

Sammanfattning av planförslaget

Köpingebro är Ystad kommuns näst största tätort med cirka 1 100 invånare. Behovet av en fördjupad översiktsplan kom efter år 2006 när Sockerbruket lade ner sin verksamhet. Kommunen köpte det före detta sockerbruksområdet som ligger

centralt i byn och vill nu pröva om området kan omvandlas till en blandad bebyggelse med framförallt bostäder. Planen berör dock hela byn med omland.

Planförslaget visar att stora delar av sockerbruksområdet ska utvecklas till blandstad (bostäder med inslag av handel, service och verksamheter) och bostäder pekas även ut i väster samt i mindre grupper i öster samt söder om byn. Vissa delar av sockerbruksområdet och ett område öster om dammarna redovisas som verksamheter. Område för fritidsboende och camping är utpekade i Fredriksbergsskogen och söder om byn.

Planförslaget föreslår knappt 600 nya bostäder för permanent boende. Etapp ett, som sträcker sig fram till cirka år 2025, innehåller drygt 200 bostäder. Planförslaget rymmer sex strategibilder: stationen mitt i byn, gena gång- och cykelstråk, hälsoby, biologisk mångfald, blandad, tät och grön samt kulturell hållbarhet. Planförslaget är uppdelat i tre etapper, etapp ett sträcker sig till och med år 2025, etapp två år 2025–2035 och etapp tre år 2035–2045. Etapp ett pekar ut omvandlingen av sockerbruksområdet, verksamhetsområdet i anslutning till det, mindre bostadsutbyggnad samt de båda fritidsområdena. Etapp två och tre innehåller de västliga, östliga och södra bostadsområdena, fortsatt utveckling av Fredriksberg samt verksamhetsområdet i öster.

Sammanfattning av Länsstyrelsens ställningstagande

Länsstyrelsen menar att grundidén i planförslaget är bra, eftersom det visar hur gamla sockerbruksområdet kan användas framöver och hur byn kan utvecklas. Fler bostäder, verksamheter och service kan byggas i en ort med bra kollektivtrafik, bland annat till och från Ystad och Malmö. De sex strategibilderna visar denna goda ambition.

Däremot menar Länsstyrelsen att planförslaget behöver göras tydligare exempelvis när det gäller förslagen och miljökonsekvensbeskrivningen. Länsstyrelsen anser inte att planhandlingarna tar upp statliga intressen på ett tillfredsställande sätt, bland annat när det gäller riksintressena. Länsstyrelsen tolkar att kärnan i planförslaget är omvandlingen av gamla sockerbruksområdet från ett, i stort, ett nedlagt industriområde till blandad bebyggelse med en majoritet bostäder. Länsstyrelsen konstaterar att de områden utanför gamla sockerbruksområdet som pekas ut för bostäder är mycket stora. Det gäller särskilt i förhållande till byns storlek och den korta analys som görs av människors behov och efterfrågan av att flytta till en ny bostad i Köpingsbro. Länsstyrelsen ifrågasätter därför behovet att planera de stora områdena utanför gamla sockerbruksområdet.

Länsstyrelsen anser att det inte har presenterats några särskilda skäl för att fritidsbebyggelsen ska vara lämplig i riksintressanta miljöer, i lägen som inte innebär direkt utveckling av den befintliga orten. Länsstyrelsen bedömer inte heller att det är ett tillräckligt skäl att bygga på jordbruksmark för att den är kollektivtrafiknära. Länsstyrelsen kan därför komma att överpröva kommande detaljplaner enligt 11 kap. 10–11 § PBL.

Av planhandlingarna kan inte Länsstyrelsen läsa ut om kommunen vill verka för att stationen i Köpingsbro ska flyttas eller inte. Om kommunen avser att behandla frågan om en eventuell stationsflytt, behöver det göras tydligare i handlingarna. I detta skede kan dock staten inte ta ställning till en eventuell flytt av stationen. Länsstyrelsen tar inte ställning till etapp två och tre i planförslaget, eftersom det går utanför vad Länsstyrelsen uppfattar som kärnan i planen. Länsstyrelsen menar därför att etapp två och tre bör utgå ur planförslaget inklusive markanvändningskartan och att det bara bör omfatta etapp ett.

I samrådet menade Länsstyrelsen att information om riksintressen, strandsskydd, översvämning, miljö kvalitetsnormer, buller, risk, störningar, markföroreningar behövde bearbetas, förtydligas och kompletteras för att planen ska vara en god bedömningsgrund för kommande planering och prövningar. Länsstyrelsen ansåg i samrådet att den inte gav tillräcklig vägledning för tillståndsgivning enligt PBL och annan lagstiftning. Trots detta kan Länsstyrelsen konstatera att det har gjorts små förändringar mellan samråd och granskning och att de ändringar som har gjorts inte innebär att Länsstyrelsens synpunkter har beaktats. Länsstyrelsen rekommenderar därför att kommunen arbetar om planförslaget och går på en andra granskning. Länsstyrelsen menar att ett mer tydligt dokument skapar större användbarhet för tjänstemän, politiker, exploitörer och bybor.

Länsstyrelsen godtar inte kommunens förslag till översiktsplan i dessa delar. Efterföljande detaljplaneläggning kan komma att överprövas av staten när det gäller följande punkter:

- Länsstyrelsen menar att planhandlingarna inte visar *hur* kommunen säkerställer riksintressena kustzon, naturvård, järnväg och totalförsvaret.
- Länsstyrelsen anser att området för fritidshusområde och camping i Fredriksbergsskogen och området söder om byn ska utgå, eftersom det inte går att utesluta att planens genomförande kan innebära påtaglig skada på de berörda riksintressena kustzon och naturvård.
- Utifrån planhandlingarna kan Länsstyrelsen inte utesluta att planförslaget kan medverka till att miljö kvalitetsnormer för vatten inte följs. Störst risk för

negativ påverkan på vattenkvaliteten innebär sannolikt verksamhetsområdet i nordost.

- Länsstyrelsen anser att behovet av att bygga på jordbruksmark är en mellankommunal fråga. I det regionala åtgärdsprogrammet för miljö kvalitetsmålen konstateras att exploatering på åkermark ska begränsas. Planhandlingarna beskriver att det kollektivtrafknära läget motiverar intrånget på jordbruksmarken. Länsstyrelsen bedömer inte att det är ett sådant väsentligt samhällsintresse enligt miljöbalken (MB) som gör att brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk. Länsstyrelsen godtar därför inte de föreslagna bostadsområdena utanför gamla sockerbruksområdet på jordbruksmark.
- Länsstyrelsen menar att innan fler utredningar har genomförts kan områdena för bostäder i sydost samt i väster, längs vatten- och naturstråket, inte anses vara lämpliga för bebyggelse med hänsyn till risken för översvämning.
- Länsstyrelsen tar inte ställning för markanvändningen i etapp två och tre, vilket innebär att planförslagens avvägning gentemot allmänna intressen kvarstår.

Länsstyrelsens bevakningsfrågor

Riksintressen

I samrådet kunde Länsstyrelsen inte utesluta att ett genomförande av planförslaget kan innebära påtaglig skada på riksintresse för naturvård, järnväg, totalförsvaret och kustzon. Länsstyrelsen kan konstatera att planhandlingarna innehåller små ändringar, vilket innebär att flera synpunkter från samrådet finns kvar. Planområdet tangerar riksintresse för kulturmiljö (MK166 Högestad–Stora Köpinge) men eftersom värdekärnan inte berör Köpingebro har Länsstyrelsen inga synpunkter.

Naturvård, N75 Sjöbo Ora–Fyledalen–Nybroån med biflöden

Länsstyrelsen bedömer att riksintresset skulle kunna skadas av exploatering inom den oexploaterade strandszonen, det vill säga på det som i dag fysiskt är jordbruksmark eller naturmark, längs Nybroån. Det handlar om den ånära bebyggelsen och de föreslagna fritidshusen eller campingen söder om byn. Genom att bygga inom strandområdet minskar möjligheterna att på lång sikt låta ån få ett mer naturligt flöde samt möjlighet att svämma över, åtgärder som i sin tur kan gynna, de för riksintresset viktiga, havsöringen och stensimpan liksom andra arter. Länsstyrelsen anser att en tio meters buffertzon inte är tillräckligt för att skydda den riksintressanta Nybroån.

Kustzon

Länsstyrelsen anser att planförslaget inte tillgodoser riksintresset för kustzonen i de delar som pekas ut som fritidsboende och camping och delar inte kommunens uppfattning att intrånget är godtagbart. Enligt 4 kap. 4 § MB får fritidsbebyggelse inom riksintresseområdet endast komma till i form av kompletteringar till befintlig bebyggelse. Om det finns särskilda skäl får dock annan fritidsbebyggelse komma till. Enligt 4 kap. 1 § MB får detta endast ske om det inte påtagligt skadar områdets natur- eller kulturvärden. Länsstyrelsen ser inte några särskilda skäl i planhandlingarna för att den föreslagna fritidsbebyggelsen kan genomföras.

I rapporten *Skånes kustområden – ett nationallandskap* från 2001, har Länsstyrelsen i samarbete med Skånes kustkommuner utvecklat tolkningen av riksintresset. Rapporten har tagit fram ett antal allmänna rekommendationer för Skånes kustområden, bland annat att oexploaterade områden mellan tätorter längs kusten säkerställs. För den aktuella kuststräckan anges särskilt att ytterligare fritidsbebyggelse inte bör ske längs kusten annat än som enstaka kompletteringar om ingreppet är ringa. De föreslagna fritidshus- och campingområdena skulle bli stora, nya, fristående enheter inom en relativt oexploaterad grön kil i den hårt exploaterade Skånska kustzonen, vilket Länsstyrelsen anser strider mot riksintresset. Inom Fredriksbergs övningsområde, även i skogsområdet, är naturvärdena höga. Länsstyrelsen anser därför att all typ exploatering där riskerar att skada riksintresset.

Trafikslagets anläggningar, järnväg

Staten anser att det är bra med en flexibel markanvändning nära järnvägen men att kommunen måste visa att riksintresset järnväg säkerställs. Det kan inte uteslutas att mötesspåret i Köpingsbro kan behöva användas och möjligtvis förlängas i framtiden, och i samband med detta även ändra placeringen av plattformar. Länsstyrelsen kan av planhandlingarna inte se hur kommunen säkerställer riksintresset. Länsstyrelsen kan konstatera att planförslaget berör järnvägens konsekvenser under rubrikerna *Risk* och *Buller* men då utan koppling till riksintresset.

Totalförsvaret

Planhandlingarna visar en karta på bullerinfluensområdet för riksintressena för totalförsvaret. Länsstyrelsen kan dock upplysa om att området i väster har utgått, vilket framgår i ett beslut från Försvarmakten den 16 september 2013¹. En liten del av planområdet i öster berörs av riksintresset Kabusa skjutfält. Denna del av planområdet innehåller inte något förslag på bebyggelse men gränsar däremot till områden där bostäder föreslås. Länsstyrelsen kan ändå konstatera att kommunen

¹ Beslutet heter *Komplettering till beslut om och redovisning av; Försvarmaktens intressen och riksintressen för totalförsvarets militära del enligt kap 3 9§ miljöbalken, HKV 2010-02-14 13 920:50775, inklusive revidering 2013 av lista över riksintressen och intressen för totalförsvarets militära del*

inte har beskrivit hur riksintressets värden kan påverkas av planförslaget eller presenterat förslag på åtgärder för att säkerställa riksintresset.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Kommunen föreslår att dagvatten i första hand ska tas om hand lokalt på tomtmark, vilket innebär att ansvaret faller på enskilda fastighetsägare och exploatörer. Detta kräver att mark avsätts för utjämning av dagvatten inom tomtmark. Inom planområdet avsätts markområden för dagvattenhantering i ett vatten- och naturstråk. Det visas inte i översiktsplanen att de avsatta markområdena kan lösa dagvattenfrågan för hela planområdet. Störst risk för negativ påverkan på vattenkvaliteten innebär sannolikt verksamhetsområdet i nordost. Översiktsplanen ger ingen vägledning för hur dagvattnet ska hanteras för detta område som i dag inte är hårdgjort.

Enligt planförslagets miljökonsekvensbeskrivning krävs uppskattningsvis en yta på 5 000 kvadratmeter för att kunna hantera dagvattnet. Då inga ytor finns markerade på markanvändningskartan för denna hantering går det inte att avgöra om miljö kvalitetsnormerna enligt 5 kap. MB kan följas. I kommande planläggning måste miljö kvalitetsnormerna beaktas i de fall en plan kan antas bidra till att en miljö kvalitetsnorm inte kan följas eller att tillståndet i en vattenförekomst försämras. Länsstyrelsen kan annars komma att invända mot kommande detaljplaner.

Mellankommunal samordning, behovet att bygga på jordbruksmark

Planhandlingarna menar att utbyggnaden på jordbruksmark kan accepteras, eftersom det sker i ett bra kollektivtrafiknära läge. Detta är samma skäl som användes i samrådshandlingen. Länsstyrelsen står därför kvar vid synpunkten från samrådet att planförslaget strider mot 2 kap. 2 § PBL om att marken ska vara lämplig för ändamålet, att det saknas särskilda skäl för att ta jordbruksmark och anser att anspråktagandet av jordbruksmark inte är någon långsiktigt god hushållning med kommunens markresurser. Länsstyrelsen håller med kommunen, som i miljökonsekvensbeskrivningen (sidorna 82 och 85) konstaterar att det är negativt för hushållning med naturresurser att bygga på god jordbruksmark.

Koppling till behovet av att ta mark i anspråk saknas fortfarande

Länsstyrelsen kan konstatera att planhandlingarna inte har kompletterats med svaren i bostadsmarknadsenkäten eller annan information om bostadsmarknaden och bedömer att planhandlingarna inte tillräckligt har redovisat kommunens behov av att ta jordbruksmark i anspråk. Behovet av fler bostäder bör därför fördjupas, eftersom det av både PBL och MB framgår att hänsyn måste tas till de behov som finns när

kommunen planlägger mark- och vattenområden. Det handlar både om befintliga invånares behov och efterfrågan samt möjliga inflyttares behov och efterfrågan. Bedömer kommunen att det främst är befintliga eller nyblivna kommuninvånare som driver efterfrågan på nybyggda bostäder? Hur anser kommunen att det är i framtiden?

Bostäder på jordbruksmark utanför Köpingsbro är inte ett väsentligt samhällsintresse Enligt 3 kap. 4 § MB får brukningsvärd jordbruksmark enbart tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Länsstyrelsen anser inte att områdena utanför gamla sockerbruksområdet är sådana platser som innebär att väsentliga samhällsintressen tillgodoses och tolkar därför att planförslaget innebär en överplanering. Det kan leda till att exploatering sker splittrat på många platser samtidigt, utifrån där det vid tillfället finns ekonomiska incitament att bygga och inte där det bidrar till en hållbar samhällsutveckling.

Jordbruksmark är en ändlig resurs, eftersom den inte kan återskapas om den en gång har bebyggts. Länsstyrelsen anser därmed att användningen av jordbruksmark har en regional dimension. Om alla skånska kommuner planerar för lite bebyggelse på jordbruksmark blir det sammanlagt ganska stora arealer i hela Skåne. Läs gärna Jordbruksverkets rapport *Exploatering av jordbruksmark 2006–2010*. En överplanering innebär att utbyggnader sker i strid med ett flertal av de nationella miljömålen. Ett sätt att hushålla bättre på marken är att föreslå tätare och högre bebyggelse i centrala delar istället för att föreslå bebyggelse på jordbruksmark.

Miljökonsekvensbeskrivning behövs om kommunen står fast vid planerna Om kommunen ändå väljer att ha kvar bebyggelsen på jordbruksmark, i strid med Länsstyrelsen, bedömer Länsstyrelsen att det kommer att behövas miljökonsekvensbeskrivning vid all kommande planläggning som sker på jordbruksmark. Detta för att ge ett underlag i bedömningen om byggnation inom områdena kan bedömas uppfylla krav i MB.

Oklart hur mycket jordbruksmark som berörs av planförslaget Enligt miljökonsekvensbeskrivningen (sidan 82) är planområdet cirka 600 hektar, varav cirka 270 hektar är god jordbruksmark, klass 7 och 8. Cirka 50 hektar av jordbruksmarken inom planområdet planläggs som bebyggelse. Länsstyrelsen är frågande till uppgifterna om ytorna, eftersom samma uppgifter var med i samrådsversionen när planområdet var större. Länsstyrelsen undrar därför om siffrorna stämmer för planområdet i granskningskedet och menar att det behöver göras tydligt för att kunna bedöma skadan av att bygga på jordbruksmark.

Enligt miljökonsekvensbeskrivningen (sidan 82) kommer cirka en tredjedel av den befintliga jordbruksmarken tas i anspråk i varje etapp, vilket medför att den sammanvägda påverkan på jordbruksmarken blir störst i etapp tre. I samrådredogörelsen står det att jordbruksmark främst kommer att tas i anspråk i etapp tre. Länsstyrelsen är frågande till detta och menar att det är otydligt. Enligt Länsstyrelsens tolkning tas lite jordbruksmark i anspråk i etapp 1 medan de största arealerna, ungefär lika mycket i varje, väntas bebyggas i etapp två och tre.

Hälsa och säkerhet

Risk för översvämning

Sedan samrådsskedet har en utredning gjorts för att beskriva översvämningsrisken vid vattenflöden som motsvaras av ett flöde med 50 års återkomsttid i Nybroån. För ny bebyggelse anser Länsstyrelsen att det är lämpligt att beakta riskerna även för ett flöde som motsvarar 100 års återkomsttid. Den bebyggelse som planförslaget föreslår på karta på sidan 51 inom etapp ett, beaktar resultatet av översvämningskarteringen, eftersom ingen ny bebyggelse föreslås inom översvämningsområden.

Av de områden som föreslås som bostäder på markanvändningskartan på sidan 44, ligger vissa delar av områdena i sydost längs Nybroån inom eller nära översvämningsområden. I området i väster längs vatten- och naturstråket, ligger de södra delarna inom båtnadsområde för dikningsföretag. Länsstyrelsen menar att dessa delar av planförslaget inte kan anses vara lämpliga för bebyggelse med hänsyn till risken för översvämning, innan ytterligare utredningar har genomförts. Länsstyrelsen förutsätter också att kommande detaljplaner följer slutsatsen som redovisas om att bebyggelsen bör vara belägen minst 10 meter från närmaste släntrön mot Nybroån.

Förorenad mark

Planförslaget konstaterar att det finns markföroreningar inom gamla sockerbruksområdet och att marken måste saneras till minst nivån känslig markanvändning för att det ska vara möjligt att bygga bostäder. Om det inte sker sanering anser inte Länsstyrelsen att marken är lämplig för bostäder. Länsstyrelsen ser fram emot ytterligare undersökningar av marken i eller före kommande detaljplanearbete.

Buller

Länsstyrelsen vill påminna om att bullervärden ska klaras vid varje enskild byggnation. Länsstyrelsen ser därmed fram emot ytterligare bullerberäkningar och

åtgärder för att klara buller från järnväg och väg som kommer att behöva redovisas i kommande detaljplaner.

Skyddsavstånd

Länsstyrelsen kan inte uppfatta att kommunen har kompletterat planhandlingarna med uppgifter om hur stora störningarna är om Nordic Sugers gällande tillstånd utnyttjas fullt ut och framtida planläggning av industri och bostäder. Länsstyrelsen vill påminna om att störningarna från kostfiberproduktionen vid Nordic Suger, beräknat efter om gällande tillstånd används för sockerproduktion fullt ut. Trots att sockerproduktionen avvecklades 2006 och det i dag finns produktion av kostfiber på området, ska det rekommenderade skyddsavståndet till sockerproduktion på 400 meter hållas. Det finns risk för att genomförandet av planen kan leda till att delar av den föreslagna bebyggelsen blir olämplig ur hälsa och säkerhetssynpunkt enligt 2 kap. 5 § PBL. Så länge tillståndet gäller kommer det vara svårt att detaljplanelägga den föreslagna bebyggelsen inom skyddsområdet i planområdets norra del. Utöver tillståndet finns ett beslut om brandfarlig vara där ett avstånd på 50 meter gäller. Länsstyrelsen anser att kommunen bör ha en fortlöpande dialog med bolaget om tillståndet.

Länsstyrelsens övriga synpunkter

Länsstyrelsens synpunkter om kraven på vägledning enligt 3 kap. 2 § PBL

Planförslaget kan göras ännu tydligare genom att lägga till en sammanfattning och göra justeringar i kapitlet med planens förslag. Tydliga ställningstaganden behövs som gör det enkelt att förstå kommunens vilja, vilket kommer göra efterföljande prövning lättare. Det gäller inom alla områden, men Länsstyrelsen kan ta exemplet med kulturmiljö. Avsnittet *Köpingebro- då och nu* tar upp hur byn har utvecklats och vilka kulturhistoriska värden som finns. Länsstyrelsen anser dock att det vore önskvärt med tydliga ställningstaganden som kan göra att de får genomslag i den fortsatta planeringsprocessen.

Länsstyrelsen har svårt att tolka hur mycket av den föreslagna bebyggelsen som finns på jordbruksmark på markanvändningskartan. Länsstyrelsen föreslår därför att planen kompletteras med en karta för markanvändningen i dag och en med den föreslagna markanvändningen för framtiden. För att integrera de sex strategibilderna menar Länsstyrelsen att det kan en idé vara att lägga ihop kartor som innehåller *alla* strategibildernas förslag på en karta (exempelvis kartorna på sidan 45, 58 och 62). Det bör även framgå om kartan på sidan 61 är förslagskartan för strategin gena gång- och cykelstråk. För att göra det tydligare kan kartorna skilja på befintliga och nya förslag på vägar, cykelvägar med mera.

Skånska åtgärder för miljömålen

Hållbara transporter

Länsstyrelsen är positiv till den övergripande tanken om att bygga blandat på mark som redan är ianspråktagen för att skapa korta avstånd mellan bostäder, målpunkter och kollektivtrafik. Det skapar förutsättningar för att fler människor kan ta sig fram till fots, med cykel eller med kollektivtrafiken och färre använda bil, vilket är bra både ur ett miljö- och hälsoperspektiv. Dock innebär förtätningsprojekt att frågor som exempelvis buller och riskfaktorer måste klaras.

Länsstyrelsen anser att kartorna som handlar om trafikslag är svåra att förstå och skulle bli tydligare om planhandlingarna klarare skiljer på befintligt trafiksystem och förslag för framtiden. De behöver även bli större för att de ska bli lättare att läsa. Förlängningen av Fredriksbergsvägen är svår att läsa ut på karta och kommunen behöver förtydliga motivet till att vägen behövs. Länsstyrelsen menar att planhandlingarna behöver kompletteras med detta.

Strandskydd

Nybroån inom planområdet omfattas av generellt, utvidgat och fastställt strandskydd. Inom detaljplanelagt område inom 100 meter från ån kommer strandskyddet att återinträda vid ny detaljplaneläggning. Flera av planförslagens utbyggnadsområden ligger inom befintligt strandskydd eller inom sådana områden där strandskyddet kommer att återinträda. Länsstyrelsen vill påminna om att det är förbjudet att bygga inom strandskyddat område och att skyddet endast kan upphävas om det finns särskilda skäl och om detaljplanen väger tyngre än strandskyddets syften. Strandskyddsfrågan prövas formellt i och med detaljplaneläggning, men Länsstyrelsen kan redan nu se att flera av de föreslagna utbyggnadsområdena sannolikt strider mot strandskyddet och därmed inte kommer att kunna genomföras. Särskilt gäller det sådana områden som planeras på det som i dag fysiskt är jordbruks- eller naturmark.

Länsstyrelsen vill påpeka att strandskyddet bidrar till att säkerställa riksintresset för naturvård, och att dispenser och upphävanden av strandskyddet därför ska prövas särskilt restriktivt inom riskintresseområdet. Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen avser att lämna en bufferzon mellan bebyggelse inom Sockerbruksområdet och Nybroån, men ställer sig tveksam till om föreslagna 10 meter är en tillräcklig fri passage för att säkerställa allmänhetens tillgång till strandområdet och bevara de biologiska värdena i och vid ån.

Övrigt, naturreservat

Det pågår ett samrådsförfarande mellan Länsstyrelsen och Naturvårdsverket om möjligheten att bilda naturreservat inom Fredriksbergs övningsområde. Det finns

dokumenterat höga biologiska värden inom hela övningsområdet, inte minst sällsynta arter som är knutna till sandiga miljöer, vilket gör att Länsstyrelsen bedömer att området ska skyddas långsiktigt.

Miljökonsekvensbeskrivning

Länsstyrelsen kan konstatera att få förändringar har gjorts jämfört med samrådet. Dock finns det nu ett annat alternativ (bygga i Köpingebrosgögen) än nollalternativet och planförslaget, vilket Länsstyrelsen tycker är positivt. Länsstyrelsen vill dock påminna om vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla enligt 6 kap. 12 § MB. Länsstyrelsen menar att miljökonsekvensbeskrivningen fortfarande är otydlig och inte uppfyller kravet enligt 3 kap. 6 § PBL. I samrådet menade Länsstyrelsen att planhandlingarna i högre grad borde spegla de sociala aspekterna samt redovisa de sociala konsekvenserna av planförslaget. Trots att det i samrådsredogörelsen står att ett avsnitt om sociala konsekvenser ska läggas till kan Länsstyrelsen inte uppfatta att detta är gjort i det aktuella planförslaget.

Nollalternativet är gällande kommunomfattande översiktsplan från 2005 med undantag från ett militärt övningsområde. Den gäller dock tillsammans med Länsstyrelsens granskningsyttrande, där det står:

Länsstyrelsen anser dock att översiktsplanen inte är att betrakta som en god översiktsplan enligt lagstiftningens mening, vad avser kommunens syn på bland annat landsbygdens utveckling och dess mark- och vattenanvändning, hur kommunen avser tillgodose de redovisade riksintressena och hur gällande miljö kvalitetsnormer ska iakttas. Dessutom brister översiktsplanen i konsekvensbeskrivningen av planens innebörd.

Detta yttrande har beslutats av avdelningschef Petar Cavala. I handläggningen av ärendet har även länsarkitekt Elisabet Weber, infrastrukturstrateg Camilla Burén, naturvårdshandläggare Linda Gustafsson, kulturmiljöstrateg Olof Martinsson, vattenstrateg Pär Persson, miljöhandläggare Linda Rosqvist deltagit och planhandläggare Johanna Andersson varit föredragande.

Petar Cavala

Johanna Andersson

Kommunens kommentar till yttrandet:

Enligt länsstyrelsens yttrande skulle det inte gå att bygga i skogen, på jordbruksmark, i närheten av ån eller på sockerbruksområdet av olika anledningar -vilket i praktiken gör det omöjligt för Köpingsbro att utvecklas över huvud taget. Detta kan tyckas märkligt i en ort med befintlig infrastruktur, service, och som dessutom är attraktiv med tågstation och närhet till havet. Skåne behöver fler bostäder och i Köpingsbro finns möjligheter. Vissa frågor behöver absolut utredas ytterligare och det kommer också att göras i kommande detaljplanarbete.

Etapp ett med omvandlingen av sockerbruksområdet är helt riktigt kärnan i planen. Samtidigt är det viktigt att visa på framtida utveckling för Köpingsbro, hur skolan blir en naturlig del av byn och hur stationen hamnar centralt. Givetvis är det svårt att förutsäga efterfrågan på bostäder i Köpingsbro så långt fram i tiden, men kommunens vilja är att Köpingsbro ska växa i enlighet med den fördjupade översiktsplanen på lång sikt. Det handlar också om att kommunen är tydlig med hur man vill se framtiden i Köpingsbro gentemot boende i byn och blivande invånare. Hur stor efterfrågan blir beror också på hur stor satsning som görs i byn. Här visar kommunen att man vill satsa stort och vidareutveckla en befintlig bystruktur med service och god infrastruktur.

Kommunen ser inte att en flytt av stationen är nödvändig för planens genomförande utan pekar på möjligheter. Planhandlingarna kommer att förtydligas så att det tydligt framgår att kommunen inte kommer att verka för att stationen ska flyttas.

Kommunen menar att en väl avvägd och till naturen väl anpassad fritidsbebyggelse, i likhet med fritidsområdet Sandskogen i Ystad, går att genomföra i skogen vid Fredriksberg. Området är inte av riksintresse för natur och har hittills använts som övningsområde. Naturvårdsverket fick frågan av Fortifikationsverket om det fanns intresse av att ta över förvaltningsansvaret för Fredriksberg. Naturvårdsverket ställde frågan till Länsstyrelsen och 2012-02-23 återkom Naturvårdsverket med besked att man avstår från att ta över området eftersom ”några uppenbart omistliga skyddsvärden inte kunnat påträffas”. Kommunen avser givetvis

att studera området mer i detalj och inventera natur- och djurliv i kommande planarbete.

I planen kommer det att förtydligas att det är en camping och inte fritidsbebyggelse som är aktuell söder om Köpingsbro. Föreslagen camping ligger på ett före detta övningsområde och gränsar direkt till en golfbana. Genom varsam planering av området finns goda möjligheter att skapa en camping som tar hänsyn till naturvärdena vid Nybroån och som väl tillgodoser det rörliga friluftslivet.

Inför vidare planering av verksamhetsområdet i nordöst kommer det särskilt att studeras att miljö kvalitetsnormer för vatten kan följas.

Kartor som redovisar riksintresse för försvaret ska revideras eftersom området i väster har utgått. Riksintresseområdet innebär influensområde för buller och att kommunen planerar bebyggelse utanför detta område kan knappast kräva en beskrivning av hur riksintresset ska säkerställas. Genom att hålla sig utanför området respekteras tvärtom bullerinfluensområdet.

De ytor som krävs (5000 kvadratmeter) för dagvattenhantering klaras med råge genom att ett nytt vattenstråk föreslås i den västra delen av byn. Detta redovisas på sidan 58. Genom stråket bildas även ett rekreativt grönt stråk och en slinga som binder samman byn tillsammans med Nybroån.

Uppgifterna på sidan 82 i miljökonsekvensbeskrivningen är tyvärr inte uppdaterade efter att planområdet minskats. Planområdet är nu ca 400 hektar stort, varav 85 hektar är jordbruksmark. Uppgifterna kommer att uppdateras och tydliggöras till anta-gandeskedet. Ytan jordbruksmark som föreslås för bebyggelse är densamma, ca 50 hektar. All jordbruksmark brukas dock inte idag. I etapp ett tas ca 17 hektar jordbruksmark i anspråk varav 14 hektar inte brukas utan används som betesmark. I etapp två tas ca 10 hektar jordbruksmark i anspråk och i etapp tre ca 23 hektar.

Länsstyrelsen påtalar att den utredning som tagits fram avseende översvämningsrisken för Nybroån endast redovisar vattenflöden som motsvaras av ett flöde med 50 års återkomsttid i Nybroån och att

även 100 års återkomsttid bör redovisas. Detta har gjorts och redovisades på sidan 32 i utställningshandlingen.

För att kunna göra en jämförelse med planförslaget kommer en karta att tas fram som redovisar befintlig markanvändning med jordbruksmark, skogsmark m.m. se sidan 19.

Kartorna för trafikslag kompletteras i enlighet med Länsstyrelsens synpunkter.

I utställningshandlingen har ett avsnitt kallat Hållbar byutveckling som belyser bl.a. sociala aspekter lagts till på sid 65.

